

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1941. OKTÓBER 30.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 151. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

HONVÉDSÉGÜNK

ELÉRTE A DONEC FOLYÓT

Moszkva a német repülők bombázóporában / A Szovjetnek nyújtott segítség az angol szigetország biztonságát kockáztatja
Dietrich éles támadása Roosewelt ellen / Wavell-vonal kiépítését tervezik a Kaspi tenger és a Feketetenger között

BENZINHIÁNY FENYEGETI A SZOVJETET

Amint a vjazma-brjanszki kettős csata fordulópontjához jutott és a német haderő halálos szorításra kinyújtott acélkeze már Moszkva felé közeledett, bizonyára nem egy orosz lelkében döbbsz fel a kérdés, vajjon mi lenne jobb: felhasználni az adott alkalmat és megszabadulni attól a kormánytól, mely az emberi nyomoruság minden fokozatán végighajszolta, vagy a raffináltan kiagyalt sztalin propagandát követni és minden emberileg lehetséges erőltatva felsorakozni a „Szent Oroszország”, „minden oroszok anyácskája” védelmében. Mindenesetre súlyos probléma, mely a hazaszerető lelkét nehéz lelkítusa elé állítja. Mert ennek a kérdésnek eldöntésétől nemcsak ennek a szörnyű élet-halálharcnak tartama és nem egy fordulata függ, hanem az a válasz, mely az orosz tömegek magatartását meghatározza, nyilván minden más eseményre is döntő hatással lesz, melyet Oroszországnak a háboru következményeképpen át kell szenvednie, — írja Sylvester Lieven a magyar-német sajtószolgálat új számában.

A kérdés

Sok orosz torkát fogja összeszorítani, de vannak olyanok is, akik előtt csak egy út áll. Ezek Sztalint támogatják, mert mást nem tehetnek. Most felvetődik tehát a kérdés: Ki támogatja Sztalint? A kérdés joggal nevezhető az orosz sorsprobléma magvának. A bolsevista társadalom a hadseregből, az intellektuális ifjúságból, a munkás- és parasztsztyából tevődik össze. Megvesztegetően és csalókan hangzik ez a mondat, az azonban, akinek volt alkalmá a mindenféle gyanakodva figyelő szemek pergőtüzében hihetetlen nehézségek közepe az orosz várost és falut megismerni, a szovjet bányákat és ipari üzemeket meglátogatni, aki képet alkothatott magának a szovjet társadalom egységéről, szilárdságáról és ellenállóerejéről, az nagyon hamar felismerete azokat a szakadékokat, amelyek minden társadalmi réteget két egymással halálos gyűlöletben szem-

benálló táborra osztanak. A probléma középpontjába most azt a kérdést kell előbb állítani, hogy mire támaszkodik tulajdonképpen Sztalin kormánya, milyen kötelek tartják össze azt az államot.

Legtermészetesebb feltevésnek látszanék, hogy a kommunizmus a megrendíthetetlen alap, amelyen a szovjet állam felépül. De ez tévedés. A kommunista párt helyzete zavaros és nehezen áttekinthető. A pártjelölteket is beleszámítva, a párt mindössze alig több, mint három millió tagot számlál, ami a lakosság hatvanad részének felel meg.

A felszín alatt

duló bomlasztó erők, az intrikák és a gyakran élethalálharcban kirobbanó véleményeltérések ezt a hatalmi szervezetet súlyos megrázkódtatásoknak vetették alá és a romboló erők munkája most is szakadatlanul tart. Azok, akik az orosz kommunista párt belső viszonyaival nincsenek tisztában, gyakran áldozatul esnek annak az állításnak, melyet az okos sztalin propaganda ügyesen a maga szolgálatába állított, hogy tudniillik a párt belső ellenzéké csak azért fordul Sztalin ellen, mert feladta a világorradalom álmát és alapelvét. A marxizmus harcosait azonban sok esetben az igazságtalanságok fölött érzett csalódás különböző táborokba osztja. Külön csoportot alkotnak azután az ugynevezett aktivisták. Az aktivistákat mindenekelőtt két tulajdonság jellemzi: fiataláguk és korlátlan becsvágyuk. Aki a kommunista párt alapelveiben hisz, rendszerint azt hiszi, hogy az előretörő fiatal ember, sőt minden ember előtt szabadon állanak az érvényesülő utjai. A valóság természetesen egészen mást mond. A „korlátlan” szabadság erőszakra támaszkodó hónapban három ut áll a becsvágyó ember rendelkezésére, hogy kiemelkedjen a tömegekből és „magasabbrendű” életet biztosítson magának. Az egyik az iskolákon át vezet. A másik ut a rekordteljesítmények útja. A lelkiismeretes embernek azonban hamar fel kell ismernie, hogy teljesítményével csak korbácsot adott a kormány kezébe, hogy vele munkatársait lélekzetelállító iramra ostorozza. Ez az ugynevezett „Sztachanov-rendszer”. A rendszer egyszerű. A közönséges munkás nem 100 darabot állít elő rendes

munkaidő alatt valamilyen tárgyból, hanem a kétszeresét... Erre, mint a „Szovjet Unió hőse” magas jutalomban részesül, s eszközül szolgál a kormánynak arra, hogy a régebbi munkatársaitól, most már az ő példájára hivatkozva 100 darab helyett ugyanazon idő alatt kétszáz vagy háromszáz darab előállítását követeljen.

A harmadik út kényelmesebb, mert csak negatív feltétele van: minden ideológia és erkölcsi gátlás teljes hiánya. Az aktivistának, aki ezt az utat választja, nem kell más tennie, mint odaadó lelkesedést mutatni Sztalin iránt, a vallásellenes tüntetéseken való hangos részvétel, a gyári munkásság megszervezése, s mámoros éltetése „a népek zseniális atyjának”, a templombajáró hozzátartozók feljelentése stb. Az aktivisták száma több millió. Ezek fékmentes sára jónak látta Sztalint megszervezni a „különleges feladatokat szolgáló csapatok”-at. Ezeknek a feladatuk kizárólag szabotázsakciók és felkelések megakadályozása. Felszerelésük legmodernebb, külön repülőalkatuk is van. 1936-ban 280 ezer tiszt és közlegény tartozott kötelekeibe, számuk azóta megsokszorozódott. Ezek a modern janicsárok,

Sztalin gárdája.

s kezében vak eszköz, mely a nép tömegeit kordában tartotta és tudja, hogy nem számíthat elnézésre, ha a leszámlálás órája üt. Sztalinnal együtt önmagukat is védik, Sztalin bukása az ő végzetük is és ez a végzet borzalmaságában nem fog a görög tragédiák kegyetlen végzete mögött elmaradni.

Az ágyuk pedig ott dörögnek már közvetlenül Moszkva falai alatt. Sztalin eljátszotta már játékát. Ha a nép haragjától a kommunista párt, az aktivisták milliói és válogatott janicsárserege meg is tudná oltalmazni, a civilizáció védelmére felvonult Európa egyesült ereje ellen ez a mar talóhad nem nyújthat védelmet. A végzet fekete lovai ott vágtatnak már lobogó lángsörényükkel Oroszország egén.

A BUZA

most kerül a földbe a magyarrá lett bácskai mezőkön. A mag, az istenáldotta buza, amely annyi verejték és olyan sok koránkelések, későnfekvések, inaszkadt hajszás nagy munkák eredménye, bekerül most a földbe, hogy a jövő évben ismét meghozza a kenyereket a magyarnak.

Vetnek most a földken. Buzát és reményt. Feketeöklü, markos, fáradt parasztlak járnak nehéz lépésekkel a vetőgép után. Hullik a szem a csatornán keresztül, beágyazza a gép a fekete földbe, s mindegyik pupu 'zsaj' 'zsaj' 'zsaj' egyikből remény fakad.

És a szivekből is kicsirázik majd a búzával együtt a remény, hogy lesz szebb holnap, hogy eljön majd a szociális igazság napja, amelyért most fegyverrel a kezében harcol a magyar, szövetéseivel vállelve.

Eljön majd a nap, amelynek hajnala már beragyogja a sziveket és szemek mélységében fűzel, mint holdog és derűs fény. Olyan nap lesz ez, amely szétkergeti az átkos sötétséget örökre, s amelynek fényénél végleg talpra áll ez a sokat szenvedett, sokszor bántott és annyiszor megalázott bátor és harcos nemzet.

A most folyó háboru megmutatta, hogy minden fronton meg tudjuk állni a helyünket. A magyar honvéd, a magyar huszár, a magyar repülő dicsőséget dicsőségre halmoz.

De meg tudjuk állni a helyünket a belső fronton is. Ezt mutatta és mutatja a magyar föld minden talpalatnyi helye. A gyárak, a műhelyek, iskolák, s kint a mezők, a fekete barázdák, s a magvető paraszt, amely a jövő záloga.

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Nagy magyar film-premier.

Felvidéki történet egy tanítónőről, ki törhetetlen hűséggel szerette hazáját és hitet öntött az elnyomottakba.

Izánéni

Főszereplők:

FEDÁK SÁRI, ÁGAI IRÉN, GOMBA-SZOGI ELLA, TORZS JENŐ, JÁVOR PÁL, DÉNES GYORGY

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

„Az egész szovjetterület veszedelemben van”

Stockholm, okt. 30.

A novemberi forradalom közeli évfordulója alkalmából kiáltványt intéztek a szovjethadsereghez.

A kiáltvány foglalkozik a mai helyzettel is és kénytelen beismerni a vörös hadsereg súlyos helyzetét. Arra figyelmeztetik a katonákat, hogy az idén egészen más körülmények között ünneplik meg a forrada-

lom évfordulóját. Az egész szovjetterület, különösen pedig a charkovi vidék veszedelemben forog. A Krími félsziget helyzete súlyosabb, mint valaha.

A kiáltvány végül arra szólítja fel a katonaságot, tartsanak ki a végsőkig a Szovjetért.

NÁPOLY ÉLETÉBEN NEM HOZOTT VÁLTOZÁST AZ ANGOLOK GYAKORI LÉGITÁMADÁSA

Róma, október 30.

A Giornale d'Italia. Nápoly polgárainak életével foglalkozik egyik cikkében, jelenti a MTI. Ha az ellenség azt hiszi, hogy a gyakori támadások demoralizálták a lakosságot, akkor téved. A támadások éppén az ellenkező hatást váltották ki. Az 54 angol légitámadás Nápoly ellen lélekben megerősítette a nápolyiakat. Egyetlen egyszer sem történt incidens az óvóhelyeken. Ezzel szemben nagyon sokszor nemes jelenet játszódott le.

Az ellenséges támadások nem csökken tettek az élet lázas ütemét. Reggelenként a villamosok zsúfoltak, s a járókelők sietnek munkahelyeikre. A város képe semmit sem változott.

A Szovjet elvesztette a Fekete tengeren mozgási lehetőségét

Üldözik a németek a megvert ellenséget

Berlin, okt. 30.

A Német Távirati Iroda a hadijelentéshez a következő kiegészítő jelentést fűzte: A Krím félsziget, amelynek bejáratát tegnap elfoglaltuk, sik terület, elszórt telepekkel. Ezen a területen a német hadsereg mindenütt üldözi a megvert és visszavonuló szovjet ellenséget.

A Szovjet azért tartotta minden erejével a félszigetet, mert azt remélte hogy in-

nen oldalra támadhatja a németeket. Ez a terve most meghiúsult. Krím elestével a Fekete tengeren is elvesztette a szovjet a mozgási lehetőségét, mert a partok német kezekbe kerültek.

A Donec medencében a német és a magyar csapatok egyesült erővel tovább folytatják az előnyomulást. A moszkvai térség a repülőgépek bombázapora alatt áll. (MTI)

Anglia sorsát nem lehet különválasztani a Szovjet sorsától

Róma, október 30.

A Popolo di Roma Lisszabonból közöl jelentést, s foglalkozik az angol közhangulattal. Az angol munkásság szerint Anglia sorsa szorosan összefügg a Szovjet sorsával. Ez a réteg azt kívánja, hogy Anglia segítse a Szovjetet. Ha a Szovjet győz, mi-

is győzünk, ha a Szovjet elveszti a háborút, mi is vele veszünk mondják ezek.

A közvélemény másik rétege azon a véleményen van, hogy Anglia a Szovjetnek nyújtott segítségével kockára teszi a szigetország védelmét. (MTI)

—:—

Wavell expedíciós hadsereget szervez Indiában

Az angol kormány utasítást adott Wavellnek, hogy lásson hozzá az indiai expedíciós hadsereg megszervezéséhez. A hadsereget szovjet földre akarják dobni, s így megsegíteni a nap-nap után súlyos vereségeket szenvedő bolsevistákat.

A szervezés nehéz feladatot ró Wavellre. Különösen a csapattestek szovjet

földre való szállítása ütközik nehézségekbe gördülő anyag hiányában. Iránon keresztül csak vasutón lehetne elszállítani a csapatokat.

A vasutvonal kiépítése pedig szakértők véleménye szerint egy évet venne igénybe.

Roosevelt, a szellemi pénzhamisító

Berlinből jelentik: Dietrich dr. a német birodalom sajtófőnöke a Völkischer Beobachterben Roosevelt legutóbbi beszédével kapcsolatban cikket írt. A cikk

„A pénzhamisító” címet viseli.

A cikkben többek között azt írja Dietrich, hogy Roosevelt azok közé a kivételes emberek közé tartozik aki az állami tekintély szónoki emelvényén az eszmék meghamisítására törekszik.

Roosevelt szellemi pénzhamisító, s szükséges, hogy leleplezzük és véget vessünk szennyes üzeneteinek.

Roosevelt demokráciája nem demokrácia, hanem demagógia, írja a lap. Amit szólásza-

badságnak nevez, az sem szabadság, s

a Monroe-elv nem más mint az egész világ ügyeibe való beavatkozás.

Amikor a tengely védekezik, támadásról beszél Roosevelt, s ezt akarja elhíttetni a világgal is. Németországot ki akarják éhezíteni. De ha Németország a blokádot szétöri, ezt megvetendő cselekedetnek tartja az elnök.

— Azt mondja — írja tovább a lap —, hogy nem fogadjuk el Hitler uralmát, de ugyanakkor magától értetődőnek tartja, hogy az ő uralmát elfogadják. Imádja a bolsevizmust, de egy évvel ezelőtt megvetette. Szervezett közvéleménnyel nyomást gyakorol a népre és demoralizálja a tömeget. Nem engedi meg, hogy máskép

NEMZETI MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Vihar Ázsia felett

Az izgalmak és kalandok filmje

Főszereplők:

CONRAD WEIDT
SESSUE HAYAKAWA
Gazdag pótműsor!

Az előadások kezdete:
Hétköznap: 6.10 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnap: 1/24, 6 és 9 ó.

gondolkozzanak, mint ő, barátai és zsidó tanácsadói.

A hamis pénz forgalombahozatalának kísérletével szembe kell szállni, fejezi be cikkét dr. Dietrich a Völkischer Beobachterben. (MTI)

„Felfelé akarunk menni ...”

Párizsból jelentik: Huntzinger tábornok Dakarban beszédet tartott, s többek között ezeket mondotta: »Felfelé akarunk menni állandóan, s ezért hajlandóak vagyunk szenvedéseket is eltűrni és áldozatokat hozni. Ti itt Dakarban hivatást teljesíttek.

— Első kötelesség az engedelmesség és a fegyelmezetttség, fejezte be beszédét a tábornok. (MTI).

Franciaországban tilos angol rádiót hallgatni

Vichyből jelentik: A hivatalos francia lap most közli a külföldi rádió hallgatását megtiltó rendelkezés szövegét. Franciaország területén ezentúl nem szabad az angol rádiók adásait hallgatni. A külföldi, ellenséges állam rádióadásainak hallgatását szigorúan büntetik. A büntetés kilátásba helyez gyűjtőtábor, a nyilvános helyiség bezárását, százezer frankig terjedő pénzbüntetés, hat naptól két évig terjedő börtönbüntetést és a vevőkészülék elkobzását. (MTI)

KOMMUNISTA ROMBOLO BANDA I FOGTAK EL BULGÁRIÁBAN

Szófia, október 29.

(NST) A szerdára virradó éjszaka közli a szófia rendőrfőnökség, hogy sikerült ártalmatlanná tenni egy kommunista rombolóbandát. A letartóztatottak a volt bolgár kommunista párt szolgálatában álltak. Főleg német katonai vonatok ellen akartak merényleteket elkövetni. Vasúti merényletet terveztek a ruszse—kaszpicsényi vonal ellen is. Sikerült elfogni a banda Boriszavov-Bejcsjev nevű vezetőjét és egy kivételével valamennyi cinkostársát.

SZOVJET KATONÁK MENEKULTEK ÁT MANDZSURIÁBA

Szinking, október 30.

A Kvantung hadsereg sajtóosztálya jelenti: Szovjet határvédő csapatok tűz alá vettek katonaszökevényeket, akik Hungcsungnál átlépték a szibéria-mandzsuri határt akkor, amikor a szökevények már mandzsuri területen voltak. Mandzsuri határvédő csapatok mikor a lövéseket meghallották, megindították a tüzelést. Önkéntes munkaszolgálatosok elfogták a szovjet szökevényeket. Rövidesen további híreket várnak.

KOMMUNISTÁK FELETT ITÉLKEZTEK PÁRIZSBAN

Párizs, október 30.

Párizsban kommunisták és szabotázsakciókra szervezkedők felett ítélték tegnap. 12 kommunistát 6-20 évi terjedhető fegyházbüntetésre ítélték, 5 vádlottat börtönbüntetéssel sújtottak. (MTI)

A magyar csapatok már a Donecig visszaszorították az ellenséget

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a szövetséges csapatok visszaszorították a Donecig a megvert ellenséget, s ezen a vidéken újabb jelentős területet foglaltak el. Honvédeink elérték a Donec folyót. A harcokban 120 foglyot ejtettek és egy nehéz páncélos harckocsit zsákmányoltak. Veszteségeink csekélyek. Az ellenség a magyar csapatok ellen csak légtivekenységet folytatott.

Többezer foglyot ejtettek a németek

Berlin, október 30.

A német főhadiszállás jelenti: A Krimi félsziget elfoglalása után a német hadsereg üldözi az ellenséget. A harcokban csapataink többezer foglyot ejtettek. Széles szakaszon elérték a Donec felső folyását.

A német tüzérség lötte Leningrádot. A légierők Moszkvát és Leningrádot árasztotta el bombákkal.

Október 29-én, mondja a hadijelentés, Leningrád védői újabb kitörést kíséreltek meg, de ezt visszavertük. (MTI)

Veszélyben az angol hadianyagtermelés

Londonból jelentik (Bud. Tud.) A hadianyagtermelés biztosítása érdekében illetékes angol körök tárgyalásokat kezdtek. Elhatározták, hogy a munkáshiány miatt veszélyeztetett hadianyagtermelésen oly módon segítenek, hogy más iparból a fegyverkezési iparba vezényelik be a munkásokat. A luxusipar máris a hadianyagot előállító gyárakba utalták át a munkásokat. Nagyobb számú nő is alkalmaznak a gyárakban.

Benzinhiány fenyegeti a Szovjetet

Isztambulból érkező jelentések szerint Szovjetországot a Kaukázus elcsúszásával benzinhiány fenyegeti. A kaukázusból szállított benzin most még idejében érkezik rendeltetési helyére, de ha zavarok állanak be, akkor az urali olajforrások nem tudják majd ellátni a bolsevisták hatalmas hadigépezetét.

BOMLIK A SZOVJET HADSEREG

Newyork, október 30.

Az amerikai ártérő hírek szerint — mint a Newyork Post írja — a szovjet lapok tag teret szentelnek a hadseregből elszökdő katonák, valamint a szabotázsakciók közlésére. (MTI)

ÓRIÁSI MÉRETU HADGYAKORLAT ALASZKÁBAN

Alaszkában az USA óriási méretű hadgyakorlati folynak. Ez volt eddig a legnagyobb hadgyakorlat, amit az Egyesült Államok Alaszkában végrehajtott. (MTI)

A nagyvilágból

Az USA-ba megérkeztek az első kínai pilótanövendékek. Amerikában csoportokban képezik ki a kínai pilótákat.

Egy amerikai hírszolgálati iroda jelentése szerint Amerika azt javasolta Angliának, hogy a segítség fejében a háború után adjanak át használatra minden támaszpontot Amerikának. Anglia a javaslatot magáévá tette s már ennek az alapján folynak a tárgyalások.

A Japánok első csoportja elhagyta Indiát. Összesen 215 japán távozott, most Indiából.

ROOSEVELT BESZÉDE UJABB LÉPÉS A BEAVATKOZÁS FELÉ

Newyork, október 30.

A Wall Street Journal című amerikai lap Roosevelttel beszédével foglalkozik és azt írja ezzel kapcsolatban, hogy a beszéd újabb lépés volt a beavatkozás felé. A be-

széd a személyi diadal némi árnyalatának tekinthető, de az önteltség csak akkor lenne jogosult, ha a nép véleménye egyhangú volna.

A lapok a beszédet együtt közlik a sztrajkolókról szóló jelentésekkel (MTI)

A CSENDESÓCEÁNI MEGEGYEZÉS UTOLSÓ HATÁRIDÉJE: NOVEMBER 15

Newyork, október 30.

A Newyork Herald Tribune szerint a japán kormány értesítette az Egyesült Államok kormányát, hogy november 15-e lesz az utolsó határidő, amely a csendesóceáni megegyezés létrehozására rendelkezésre áll, mert ezen a napon összeül a japán parlament.

AZ AMERIKAI DEMOKRÁCIA SZÁMÍTÁSOKAT ÉS ÜZLETEKET TAKAR

Róma, október 30.

A Popolo di Roma foglalkozik az angliának ígért angol segítséggel és ezzel kapcsolatban azt írja, hogy az amerikai demokrácia számításokat és üzleteket takar. Ezt mutatja az az ajánlat, amelyet az USA tett Angliának a támaszpontok átengedése végett. Bár ezt a kérést követelésnek lehet tekinteni, London fenntartással fogadta. Bizonyos azonban, hogy a kérés elől nem lehet kitérni. Mint másik jelentés közli, Amerika feltételeit tárgyalási alapul már elfogadták. (MTI)

Matuska és a vasuti szerencsétlenségek A biatorbágyi rém 105-ik találmányán dolgozik a fegyházban

1931-ben, vagyis tiz évvel ezelőtt követte el borzalmas bűntényét a biatorbágyi vasúti áthidaláson Matuska Szilveszter egy a szörnyeteg ember. Dinamittal robbantotta fel az átbogó vonatot és olyan tömegszerencsétlenséget idézett elő, amelynek sok halálos áldozata, súlyos és kevésbé súlyos sebesültje lett. A biatorbágyi rém, sőt a lelkiismeretét akkor már több hasonló bűntény terhelte, többek között az akkori Ausztriában és Németországban Berlin közelében is merényletet követett el vonatok ellen és mindenütt tömeges szerencsétlenségeket okozott. A németországi rendőrség több ezer márkát jutalmat tűzött ki a vonatsiklító merénylet kézrekerítésére és a magyar rendőrség érdeme hogy a vakmerően garázdálkodó tettést, Matuska Szilvesztert elfogták és ártalmatlanná tették. A főkapitányság politikai osztályának vezetői, Hetényi Imre dr. ny. főkapitányhelyettes és Schweinitzer Sombor József dr. ezidőszerinti főkapitányhelyettes valamint a vezetésük alatt állott detektívtestület nyomozták ki a szörnyeteg buvóhelyét, állapították meg a tettes kilétét és helyét, állapították meg a tettes kilétét és érdemeik elismerése fejében ők kapták meg a németországi nagy jutalmat. Matuska Szilvesztert először a németországi és ausztriai gonosztetteiért ítélték el hatévi

nemes Parázsó Lajos tánciskoláját

folvó hó 30-án este a Lloyd helyiségében megkezdte, melyen a legszebb magyar és legújabb modern táncokat tanítja. Délután gyermekek, este felnőttek részére.

Finn győzelme

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a finn csapatok folytatták bátor előretörésüket. Az Onyega tó körül harcoló csapatok egyesültek a Seesjavi tónál. A győztes finnek sok löveget zsákmányoltak és nagyszámu foglyot ejtettek. Az előőrs-csapatok már elérték a Murman vasutvonalat. (MTI)

„WAVELL-VONALAT” ÉPITENEK A KAUKÁZUSBAN

Isztambul, október 30.

A Törökországon keresztül érkező hírek arról számolnak be, hogy Timosenko három napja Tiflisben tárgyal Wavellel, majd az angol parancsnokot elkísérte a Kaukázusba, ahol a védelmi vonal kiépítését tervezik. A vonal, amelyet Wavell-vonalnak hívnának, a Kaspi tengertől a Fekete tengerig húzódna.

Vizcsapokhoz és villanykapcsolókhöz erősítették Odeszszában a bombákat a bolsevisták

Odessza elfoglalása után a várost a külföldi újságírók is megtekintették. A hírlapírók hosszú cikkekben számolnak be a tapasztalataikról. Mind megegyeznek abban, hogy a bolsevisták pokoli terveket készítettek elő. A várost fel akarták robbantani. Egy-egy bomba súlya 700 kg. volt. A hatalmas bombákat a bolsevisták a vizcsapok közelében, vagy a villanykapcsolók körül helyezték el, hogy így a gyanútlan beleütközzék és előidézhessék a detonációt. Azt írják a lapok, hogy a bolsevisták még saját rendőrségi épületeket is aláaknázták (MTI)

fegyházra és büntetését Ausztriában a steti fegyházban töltötte ki. Ezután kellett számot adnia a magyar bíróság előtt a biatorbágyi véres bűntettéért, ami miatt először halálra ítélték, büntetését azonban kegyelemből életfogytiglani fegyházra változtatták. Azóta a váci fegyház lakója a biatorbágyi rém

és miként megtudtuk egyike lett a legjobban viselkedő raboknak. A fegyházban meghízott, teljesen megöszült, megtanult több iparfoglalkozást, s idejének egy részét imádkozással és műszaki találmányok kifundálásával tölti.

Most tart a százötödik találmányánál, amely arra való,

miképpen lehet megakadályozni a vasuti szerencsétlenségeket.

Egyébként a legtöbb találmánya ezt a célt szolgálja. Ugyilátszik a borzalmas ember így akar könnyíteni a lelken, jóllehet alig vehető észre rajta, hogy lelkiismereti furdalást érezne és hogy önvád marcangolná szörnyű tettei miatt. Ugy tesz, mintha nem is emlékeznék elkövetett bűneire néha órákon át könnyezik, ha megkérdezik tőle, hogy miért teszi ezt, azt feleli, hogy évekkel ezelőtt elhalt felesége jutott eszébe s emiatt hullat könnyeket.

Reformokra készül a magyar rádió

Fokozott mértékben iktatják műsorba a szórakoztató zenét

A rádióműsort a jövőben fokozott mértékben a széles előfizetői rétegek igényeire és kívánságaihoz óhajtják igazítani.

— A magyar rádió körülbelül 700.000 előfizetője van. Ez a szám megközelítően kétféle tényleges hallgatót jelent. A rádió legfőbb törekvése, hogy az előfizetők kívánságait figyelembe vegye.

— Az újabb időben a zene a prózai műsorszámokkal szemben kétszázalékos háttérbe szorult; a rádió új műsorterveiben azonban a helyes arányt már sikerült helyreállítani. A jövőben különös gondot fordítanak arra, hogy szombaton, vasár- és ünnepnapokon főként szórakoztató műsört adjunk azok számára, akik egész héten munkahelyeiken vannak elfoglalva.

A rádió vezető igazgatója ismertette azokat a terveket, amelyek az évben a magyar rádiózás gyorsított fejlesztését kívánják szolgálni s amelyek közül az első, a stúdió-épületek kibővítése már nem-

sokára kezdetét veszi — közel egymillió pengős vállalati összeggel.

Schell Gyula báró műsorigazgató a műsorszerkesztés főbb irányelveit ismertette. Különös hangsúlyt emelte ki a rádió-hírközlésnek fontosságát, amit éjféli bizonyít az a tény is, hogy a rádió-hírszerkesztőségének létszámát az utóbbi két év alatt három főről huszonkettőre kellett felemelni. A prózai műsorral kapcsolatban megemlítette azt a hatalmas munkát, amit a rádió a dicsőséges országgyűlés napjaiban végzett s hozzátette, hogy a helyszíni közvetítéseken túl a rádió tervszerűen felépített prózai előadás-sorozatok keretében igyekezett a régi és a visszatért lakosság lelki egységreolvasását elősegíteni. A zenei műsor terén egy részt a magyar zenei élet fejlettségének dokumentálására, másrészt pedig a nemesebb szórakoztató könnyűzene minél erőteljesebb támogatását tartja szem előtt a rádió.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest. tiszt.

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Alapítva 1824-ben

Jól jegyezze meg a címet!

Nagybritánia - Észak-Amerika gyarmata?

IRTA: DR. PETER ALDAG

A könyveiről és a német rádióból ismert szerző fejtegetései érdekes módon világítják meg az amerikai politika legfőbb irányvonalait.

Anglia egykori sok éves miniszterelnöke, az akkori idők leghíresebb politikusa, Gladstone körülbelül 60 évvel ezelőtt a következő profétia kijelentést tette:

„Amerika el tudja és a jövőben valószínűleg el is fogja tölteni a világon betöltött gazdasági vezető szerepünket ragadni.”

Gladstone kortársai ezt a kijelentést egy öregedő államférfi komoly megfontolását már nem érdemlő megnyilatkozásának tartották és még közvetlenül a háború kitörése előtt is csak kevés volt azoknak az angoloknak száma, akik el tudták fojtani mosolyukat, ha valaki Gladstone szavaira hivatkozott. Ma, amikor az egész világ tanuja annak a végkiürítésnek, mely az angol világbirodalmat az északamerikai Unió kezére juttatja, odaát a Csatorna tulsó oldalán valószínűleg erősen megrikognak a kételkedők sorai. Anglia egyik állást a másik után veszíti el és folyamatos ütemben szolgálja ki magát a yankeenek. A világpiacon lépésről-lépésre való visszavonulás folyamata már közvetlenül a világháború után megindult. A nemzetközi piacon folyó nagy erőmérkőzés az Egyesült Államok olyan fölényes győzelmével végződött, hogy a „Manchester Guardian Commercial” már 1929 március 7-én kénytelen volt megállapítani:

„Az USA minden ütőkártyát a kezében tart.”

Akármi területen folytunk is a vezető helyért vívott csatározások, akár a rézről, olajról, gumiról, nikkelről vagy más nyersanyagokról volt szó, Amerika az angolokkal szemben állandóan és feltartóztatlanul tért nyert.

A történelem különös tréfájaként éppen az angol világbirodalom jelenlegi csődtömegmondnoka, maga Winston Churchill adott 1930 február 26-án kifejezést aggodalmának a fokozatos szétesés fölött.

„Ugy látom — mondta szó szerint — már egészen erőrekapott az a készség, hogy mindazt elpredáljuk, amit hallatlan áldozatokkal és tettekkel megszereztünk. A jelek szerint... küldetésünkbe vetett bizalmunkat egészen elvesztet-

tuk és hajlandók lettünk kemény harcokban kivívott jogaink feladására.”

Micsoda megmagyarázhatatlan változás: ugyanez a Winston Churchill ma Roosevelt tervei minden aggálytól mentes kiszolgálója és mindent megtesz, hogy ura és parancsolója kívánságait ellessze a brit világbirodalomnak 1930-ban felpanaszolt hanyatlását a szomorú kifejtett révébe vezesse Roosevelt az amerikai imperializmust jellemző kiméletlenséggel az angoloktól utolsó vagyontárgyaikat is elragadja vagy megtiltja gyümölcsoztetésüket.

Az amerikai versenytárs évek óta folytatja a küzdelmet az angol hajózás lépésről-lépésre való háttérbeszorítására. Az Egyesült Államok parti hajózásából az addig egyeduralmat gyakorló angolokat Amerika már régen kiszorította. Majd Dél-Amerika nyugati partjainak hajóforgalmában és az Egyesült Államokba irányuló indiai kivitel lebonyolításában is megtörték a yankeek az angol monopóliumot. Az 1928-ban megkötött egyezmény értelmében az angolok kénytelenek voltak beleegyezésüket adni, hogy a régi forgalomnak már csak egy része bonyolódik le angol hajókon, hasonló engedményekre hamarosan más hajózási utvonalakon is sor került. Ennek ellenére az amerikaiak még mindig másodrendű szerepet tölthettek be. Ez a helyzet azonban most már gyökeresen megváltozott. Amióta Roosevelt megindította az amerikai fegyverkezés gépezetét a világ meghódítására és kardjára csapva sikra szállt a „tengerek szabadsága” — azaz az amerikai önkény — biztosítására, barátja, Churchill hajóinak is el kellett tűnniök a tengerekről.

Röviddel ezelőtt sor került az „angol-amerikai hajózási egyezmény” megkötésére. Ez az egyezmény a valóságban Roosevelt parancsát öltözteti csak szerződéses formába és egyértelmű az angol hajózás teljes letörésével.

A mindinkább fogytán lévő hajótér felszabadításának és az angol hajózási vállalatok tehermentesítésének takarója alatt az angolok kénytelenek voltak az Atlanti óceán északi részének kivételével a hét világtenger valamennyi utvonalaról visszavonulni.

Vajon mit szólna ehhez Cromwell, aki 1651-ben

a hajózási törvény kihirdetésével megvetette az angol tengeri uralom alapját? Marlborough herceg, a nagy előd is alighanem megfordult sírjában ennek az eseménynek hírére.

Az angol gazdasági hatalomnak azonban egy másik ugynevezett egyezmény adta meg a kegyelemdőfést.

Nemrég járta be a világot a hír, hogy Roosevelt Nagybritanniát kényszerítette ki-vitelének korlátozására.

Ez állítólag csak azért történt, hogy a kivitel verseny ne veszélyeztesse a Németország letörésére irányuló erőfeszítéseket. Ameriká jöndulatának bizonyosságaképpen Anglia kivételesen engedélyt kapott, hogy a venezuelai olaj vásárlásában az Egyesült Államokkal továbbra is versenyezhesse.

Mindez kézzelfogható világossággal mutatja, hogy Roosevelt hódító törekvéseinek még állítólagos legjobb barátja, Churchill sem tud határt szabni. Mindinkább bebizonyul az, amit az amerikai Ludwell Denny irt néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett könyvében: „Amerika meghódítja Nagybritanniát”.

„Egykor mi voltunk Anglia gyarmata. Nem tart azonban soká és fordítva lesz, ha névleg nem is, de ténylegesen mindenesetre. A briteket a gépek juttatták a világalomhoz. A modern gépek fogják Amerikát is a világ — és Nagybritánia urává tenni. Ettől semmi sem fog minket visszatartani. Az, hogy a világ leggazdagabb országa vagyunk, nem elégít ki minket.”

Ezeket az amerikai törekvéseket, melyek a vágyalmok világából immár a kézzelfogható tények szférájába léptek, támogatja saját nemzete rovasára Winston Churchill, az a Churchill, aki tegnap még drámai hangon mutatott rá a fenyegető veszélyre, ma Nagybritánia csőd tömegét kótyavetyéli el, holnap pedig Roosevelt kegydíját fogja élvezni. (MN)

Hazaszállították a Zomborban hősi halált halt három honvéd holttestét

Három honvéd hazatért...

Hegyi Károly, Papp József és Mohácsi Imre somogy megyei honvédek, hősi halottak hült tettemét elvitte tőlünk csütörtökön délután a vonat. Haza vitték a három magyar legényt, hogy otthon aludja ezután örök álmát.

Értünk haltak meg a felszabadulást követő napokon, az utcai harcok közben. Orgyilkos csetnik-golyó terítette le ezeket a magyar vitézeket, akik a szabadság zászlójával és a magyar igazság feltámadásával jöttek el hozzánk nagyszombaton. A gyilkos golyó kioltotta életüket, de vértük már magyar földre folyt és megpecsételte a huszonkét éves rabság alól felszabaduló Bácskát.

A három honvédet a zombori temetőben helyezték örök nyugalomra, s most a 12. dandár visszaszállítja őket Somogy megyébe.

Keresztjük már elkészült. A város készítette, s most koporsójjukkal együtt elküldik azt is. Ugy bucsuztunk tőlük, mintha a mi fiaink lettek volna. Holttestük ereklye és nevüket sohasem felejtjük el mi zomboriak.

A magyar hősi halottaktól a zombori Nőegylet virággal bucsuzott. A honvédség képviselői is megjelentek az állomáson, utolsó utukra kísérték ki megegyszer a hős bajtársakat.

A koporsót Szekenderovics Antal plébános és Győri Sándor ref. lelkész szentelte be. Amikor a vonat lassan kiindult az állomásról, nem maradt szem szárazon.

Eltemették Huszár Károly volt minisztert

Budapestről jelentik: Huszár Károly volt minisztert csütörtökön délelőtt 11 óra kor eltemették a főváros által adományozott díszsírhelyre. A kormány nevében Varga iparügyi miniszter bucsuzott a holtól.

Borzalmas szerencsétlenség Baranyában

Felrobbant az uszályon rejtgetett nagymennyiségű kézigránát, s két embert darabokra tépett a robbanás ereje

Darázsról jelenti a Délvidék munkársága: Tegnap borzalmas szerencsétlenség történt Kazuk nevű falu alatt a Dunán. Itt egy uszály fával rakodott, s kormányosa, aki horvát, valamint egyik alkalmazottja, aki román nemzetiségű, borozgatás közben összeszólközött több kazuki favágóval. Az uszály kormányosa olyan dühbe gurult hogy bosszuért lihegve futott az uszály kamrájába. Követte társa is, és a munkások rosszat sejtve távolodtak el az uszálytól. Mindenki attól tartott, hogy a kormányos fegyverrel tér vissza, s a vérontást akarták elkerülni a józanabbak.

Erre azonban nem került sor. Alig telt el pár perc,

hatalmas detonáció rázta meg a levegőt. Az uszályról jekete füst, majd lángnyelvek csaptak fel. A robbanás ereje szétszakította az uszályt, s az csak azért nem sülyedt el, mert a part közelében volt, a sekély vízben.

Az esetről értesítették a kisköszegi csendőrséget. A csendőrséggel folyamőrök is érkeztek a helyszínre, ezek behatoltak a roncsok közé

és megállapították, hogy borzalmas szerencsétlenség történt. A két hajós 18 darab gyújtóbombát és nagymennyiségű kézigránát, vajamint egy tüzéségi pisztolyt rejtgetett az uszályon. Valószínű, hogy a kézigránákkal akarták visszatérni a partra, hogy leszámoljanak a munkásokkal. Erre nem kerülhetett azonban sor, mert a robbanóanyag hatalmas detonációval felrobbant, s a két embert darabokra szaggatta.

Az uszály közelében tartózkodott egy nyolcéves kisfiú, akinek a robbanás kiütötte egyik szemét.

Megállapították a vizsgálat során, hogy a két áldozat Matosevszka Matija és Popovics Marinkó. A gyermek neve Novák Gyula.

A robbanóanyag még a világháborúból maradt vissza, azt az erdőben találták s behordták az uszályra. Hogy a robbanás miképpen következett be, azt nem sikerült megállapítani. A vizsgálat eredményéről a MTI is adott ki jelentést.

A féltékeny férj beszögezte a hálószoa ajtaját, nehogy távolléte alatt megcsalja a felesége

Ez a nemmindennapi eset Zomborban is megtörténhetett volna, de mégsem itt történt, hanem Norvégiában. Nansen Péter nek hívják a férjet, aki olyan féltékeny volt szép feleségére, hogy egy percre sem merre a fiatal asszonykát magára hagyni. Egy napon aztán dolga akadt a szomszéd községben. Egész éjjel töprengett, vajjon milyen módon akadályozza meg, hogy az asszonyka ne találkozzék azzal a csinos fia-

talemberrel, aki állandóan kerülgeti. Reggel atán az az ötlete támadt, hogy beszögezi az ajtót.

Az asszony a nagy kalapálásra ébredt fel álmából. Az ajtóhoz rohant, de azt zárva találta. Nemcsak zárva, de beszögezve. Csak hosszú, fáradságos munka után tudta az ajtót kinyitni az asszony, akinek első utja természetesen a rendőrségre vezetett, ahol feljelentette férjét.

Csereüzleteket kötnek Szerbiában a parasztok

Egy kiló búzát adnak egy kiló sóért / Leégett a kruseváci cukorkagyár / Nincs cipőpaszta, korommal mázolják feketére a cipőket

Szerbiában gyökeresen megváltozott az élet. Különösen most néz nagy megpróbáltatások elé a szerb nép, hogy beköszöntötték a hideg őszi idők. A falviány, dacára annak hogy Szerbia nagyrésze erdővel van borítva, olyan nagy, hogy — mint jelentetük — a fővárost környező diszfákat kivágják és tűzelőnek használják majd fel a középületekben.

A parasztságnak nincsen pénze, s ezért leginkább csereüzleteket kötnek. Raszanyban az ilyen üzleteket a hatóságok nemcsak hogy jóváhagyták, hanem támogatják is. A munkások, földművesek

egy kiló búzát adnak egy kiló sóért. Ezt az árat a hatóság állapította meg.

Krusevác, Kraljevó, sőt még Belgrád is a csicsevaci piacról táplálkozik. Szinte tömegesen lepik el a környező városokból és falvakból a vásárlók a vasárnapi csicsevaci piacot. A nagy kereslet következtében az árak emelkedtek. Ma már a csicseváci kofa ugyanazt az árat kéri árujáért, mint a belgrádi kereskedő.

A mezei munkákat Szerbiában már befejezték. Hasonló hírek érkeznek Bánátból is. Szerbia felkészült a télre, amely hosszú lesz és inséges. Erre val legalább a felelős államférfiak kijelentése.

A téli segélyakció megkezdte munká-

lat, népkonyhák nyílnak Belgrádban és a nagyobb városokban.

Érdekes az a hír is, amely arról számol be, hogy

Szerbiában nincs cipőpaszta. Ennek a gyártását teljesen megszüntették s aki azt akarja, hogy cipője mégis fekete legyen, az korommal pótolja a krémet.

Hír érkezett arról is, hogy Krusevácon hatalmas tűz pusztított. Porig égett a Szloga cukorkagyár. Egy német tiszt behatolt a lángtengeren keresztül a cukorkagyár egyik munkásházába és élete kockázatásával kimentette az egyik munkás csecsemőjét.

Szennéégett egy kikindai kislány

Kikindáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Kikindán. Molnár Veronka 4 éves kislányát anyja a kályha mellett hagyta, míg ő kiment az udvarra, megettetni a baromfit. A kislány a kezében lévő pálcikával megpiszkálta a tüzet. A kályhából kihulló parázstól lángralobbant a lány ruhája, s mire édesanyja beért, a szerencsétlen gyermek már szennéégett.

A reformáció emlékének megünneplése Zomborban

A zombori Református Egyházközség mint minden esztendőben, az idén is megünnepli a reformációnak mint szellemi mozgalomnak a jelképes elindítását.

Október 31-én pénteken d. e. 10. órai kezdettel a ref. imaházban (Gömbös Gyula utca 26. sz.) ünnepi istentisztelet lesz, urvacSORAOSZTÁSSAL. Igét hirdet Koppány Sándor ref. lelkipásztor. Délután 6. órai kezdettel ugyancsak az imaházban **Reformáció emlékestet** rendeznek. Ennek műsora a következő:

1. Kezdő ének: XC. zsoltár. Többened biztunk... 2. Nagyének: 172. dics. 1—2 v. Térj magadhoz... 3. Szavaltat: Kiss Olga, ker. iskolai tanárnő. 4. Előadás: Örök reformáció. Tartja: Koppány Sándor, ref. lelkipásztor. 5. Énekszám: Harmónium kísérettel előadja: Berta Mária. 6. Szavaltat: Berta Elvira polg. iskolai tanuló. 7. Igét hirdet, imádkozik: Lébhercz Henrik ev. lelkipásztor. 8. Himnusz. 9. Végének: 171. dicséret. Erős várunk nekünk az Isten...

Az önkéntes adományok az árvaház ügyét szolgálják. A presbitérium meghívja az ünnepélyre a gyülekezet minden egyes tagját és az érdeklődőket.

Az evangélikus egyházközség külön is tart ünnepséget d. u. 5. órai kezdettel az evangélikus templomban.

Megindult a munka a kikindai olajgyárakban

Bánáthban, s egész Szerbiában nagy az olajhiány. Ennek leküzdésére elrendelték, hogy a kikindai olajgyárak teljes üzemmellel kezdjék meg a munkát. A bánáti olajmagvak feldolgozása nemcsak az olajhiányt szünteti meg, de megélhetéshez jutatt sok munkást, s a termelők is megtalálják számuk munkást, s a termelők is megtalálják számuk adásukat.

Bonyodalmak

a kivégzésre ítélt kutya körül

New Jersey hatóságaihoz érdekes megkeresés érkezett, melyben New York állam hatóságai egy halálra ítélt kutya kiadását követelték. A kutya, egy élemedett asszonyság, névszerint Dora Gaulker kedvence megharapott egy ugyancsak idősebb hölgyet, aki annak ellenére, hogy az állatvédőegyesület tagja, a kutyát a rendőrségen feljelentette. A rendőrség a kutyát halálra ítélte és tulajdonosnőjét felszólította, hogy ha nem hajlandó saját maga az ítéletet végrehajtani, szolgáltatassa ki kutyáját a rendőrségnek. Gaulker néni hiába mozgatott meg minden követ, hogy kutyája számára kegyelmet eszközöljön ki, a rendőrség hajthatatlan maradt. Mit volt, mit tennie, kénytelen volt a kutyát kiszolgáltatni, a rendőrségen azonban még néhány percet kért, hogy kedvencétől a szomorú aktus előtt elbucszhasson. De a bucsuzás nagyon hosszúra nyúlt és mikor a rendőrök az érzékeny jelenetnek véget akartak vetni, kiderült, hogy a néni a váratlan alkalmat felhasználva kutyájával együtt a hátsó ajtón megszökött. A nyombn megindított nyomozás adatai szerint Gaulker néni azonnal autóbá ült és kutyájával New Jersey állam területére menekült. A rendőrség számára nem maradt más hátra, mint hogy szabály szerű megkeresésben követelje a kutya kiadását.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

HIREK

Magyar hősök

1914. október 31.

Ezen a napon Dely János a volt ungvári 66. közös gyalogezred szakaszvezetője Rudnik kastély közelében a San folyó mellett az ellenség kereszttüze és elővigyázatossága ellenére a fu-lóárok szélére nyomult, amelyben az ellenség már összegyülekezett. Dely egy 4 kg-os ekra-zittöltényt dobott az árokba, mely az ellenség soraiban nagy veszteséget okozott. Cselekedeté-ért a hadseregpánacsoktól elismerő dicsé-retet kapott, azonkívül az arany vitézségi érem-mel is kitüntették.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerár: Arany oroslán, Szent háromság tér.

AZ EGÉSZ ORSZÁG TERÜLETÉN TILOS A SIROK KIVILÁGÍTÁSA. Hivatalos hely-ről közlik, hogy az idén az egész ország ter-ületén a temetőben lévő sírok szokásos kivilágítása a rendkívüli helyzetre való te-kintettel tilos.

Kinevezték a zombori és az újvidéki városi orvosokat. A belügyminiszter zom-bori városi orvosokká dr. Kontsek Feren-cet, dr. Kutzy Jánost és dr. Lackner Lajost nevezte ki. Újvidékre a következőket ne-vezték ki: Bauer Józsefet, dr. Halász Lászlót, dr. Horváth Józsefet, dr. Ivaničs Ist-vánt, dr. Kezes Bélát és dr. Klucka Györ-gyöt.

A baranyai Abaliget ifjúsága Zom-borba látogat. A Pécs közepébe, Mecsek hegy-ség kelles közepén elterülő Abaliget ifju-sága a felszabadult Bácska ifjúsága iránt táplált rokonszenvét azzal akarja hebizo-nyítani, hogy a közeljövőben ellátogat Zom-borba. Kápolnai Zsigmond apátplébános ve-zetésével. Az ifjúság ezalkalommal bemu-ltat majd Zombor magyar közönségének egy szindarabot, amelyet Kápolnai Zsig-mond esperesplébános, a pécsi tanítóképző husz éven át volt magyar irodalomtanára írt. A darab énekszámait az abaligeti ifju-sági énekkar adja elő amely eddig is nagy sikereket aratott Pécsen, Mohácson s Ka-locsán. Az előadás egyszerminő népi ő-s-té-hetségek bemutatója lesz.

Megalakult a Nemzeti Munkaközpont zombori szervezetének textilipari szakcsoportja. A Nemzeti Munkaközpont zombori szervezetének keretében többszáz főnyi munkásság jelenlétében alakult meg a tex-tilipari munkások szakcsoportja. Az orszá-gos központ részéről Noé Lajos központi titkár jelent meg, aki hosszabb beszédben ismertette a Nemzeti Munkaközpont célki-tűzéseit. A vezetőség megválasztása után a munkásság felsorolta sérelmeit. A köz-ponti titkár ígéretet tett hogy a sérelmek-ről jogorvoslat végett jelentést tesz illeté-kes helyen.

A város által rendbe hozott katonai sírokat a Magyar Nőegylet disziti fel Halottak napjára. Azért felkéri ugy a saját, mint a Szociális Missió és Mária Kongregáció tagjait, hogy le-gyenek jók, egy-egy csokor virággal járuljanak hozzá, a hős katonák sírjainak feldisznítéséhez 430 katonai sír van. A virágokat hérvük: Pillér Istvánnéhoz, Nagy Lajos ut (volt Szivaci ut) és Csávosi Sándornéhoz, Rókus utca 19, szombat estig elküldeni. A vezetőség.

Megnyiták a pécsi német iskolák. Pécsről jelentik: Pécsen az idei tanévben német gimnáziumot és német elemi isko-lát szerveztek. Az iskolákat most nyitotta meg ünnepélyesen dr. Franz Basch. A gim-náziumnak egyelőre két osztálya van, első és ötödik, összesen 120 beiratkozott növen dékkel. Az ujonnan megnyitott népiskola el-ső osztályába 42 tanuló iratkozott be. Ugyancsak most nyitotta meg Basch Fe-renc a németbolyi új német polgári iskolát amelynek 150 tanulója van.

Bajsa küldöttség a főispánál. Csütörtökön délelőtt bajsa küldöttség tisztelgett dr. Deák Leó főispánál. A küldöttséget Falcione Árpád vezette.

Rendőrbírói ítéletek Zentán. A rendőr-bírói kihágás miatt Pack Aschert 40, Ehrenfeld Sámuel 30, Tessler Mórt, Friedmann Arnoldét, Rezmovity Etelt, Reichmann Izi dort, Reichmann Izidornét, Goldring Sán-dort és Fischer Ábráhamnét 20—20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Grünfeld Ernő 80 pengő pénzbüntetést kapott. Tiltott határ-átlépés miatt Horváth Pált, Grekk Lajost, Kőműves Jánost és Kucora Jánost 3—3 napi elzárásra, Gyetvai Györgyöt, Lukács vic Ivánt, Tóth Józsefet és Juhász Jánost 2—2 napi elzárásra ítélte.

Norvégiában beszüntetik az éjszakai vonatjáratokat. A Giornale d'Italia jelenté-se szerint Norvégiában beszüntetnek min-den éjszakai vonatjáratot. Ez az intézke-dést takarékossági szempontból hozták.

Rotterdamot átépítik. Hágából jelentik: Most állították ki Hágában modeljeit annak a tervnek, amely szerint újjaépítik Rotter-dam központját. A tervek szerint a város-ban tízezer tágas, levegős lakóházat épi-tenek. A város uthalózatát is átépítik.

Tizennégy évi fegyházra sulyosította a Kurja Klíma József büntetését. Háromna pos főtárgyalás után délben hirdetett ítéle-tet a Kurja Klíma József és huszonhat tár-sa nagyszabású robbanószere-rejtegetési és államfelforgatási bűnygyében. A Kurja Kli-ma József büntetését tíz évről tizennégy évi fegyházra emelte fel, a többi vádlottak büntetését részint helybenhagyta, részint csökkentette. Az ítélet indokolása hangsú-lyozza, hogy Klíma József és Iván Pál moz-galmat szerveztek abból a célból, hogy a magyar állam törvényes rendjét felforga-sák. Klíma József érettségizett ember, tar-tálykos tiszt és így iskolázatlanabb társai előtt nagy tekintélynek örvendett. Elége-detlenségének bizonyossága, hogy szélsősé-ges politikai nézetei ellenére sem lépett be a nyilas pártba, hanem külön szervezke-dést kezdeményezett.

A Kritikus életkorban reggelként éhgyo-morra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz réges-régóta bevált kitűnő házlszer, mely rendkívül enyhe hashajtó hatása követ-keztében huzamosabb használatra is igen alkal-mas. Kérdezze meg orvosát!

Bácskocsuthfalvai-pacséri Ipartestület mestervizsgáztató bizottsága. A mester vizs-gáztató bizottság tagjai a következők: ko-vácsok: Tóth József, ifj. Kecskeméthy Pál, Rózsa Sándor és Szűcs András, asztalosok: Hajdu István, Otterbein József, Nagy Ist-ván és Boza Pál, férfi szabók: Bak István, Bíró Bálint, Bogár Dániel és Kerekes An-drás, női szabók: Dormán Lajos, Csákváry Rozália, Kovács Erzsébet és Sziliska Rozá-ly, cipészek: Horváth László, Faragó Lajos Simon Gyula és Bagi János, borbélyok: Kereszturi Lajos, Virágh Antal, Kereszturi András és Heiler Péter, pékek Kovács La-jos, Pásztor Mihály, Németh Lajos és Tö-rök Sándor, mészárosok Hajdu Lajos, Ta-kács István, Onodi József és Jeges Bálint.

Október 31-éig kell a gazdáknak be-szolgáltatni a gabonafeleslegeket. Minden gazda tudja, hogy október 31-éig kell be-szolgáltatni, illetve megvételre felajánlani a gabonafeleslegeket. Ha a gazda felesle-geit ez időpontig nem szolgáltatja be, októ-ber 31-e után már 10 százalékkal kevesebbet kap terményeiért. A közellátási minisz-ter ez uton hívja fel újra a gazdák figyel-mét arra, hogy buza-, rozs-, árpa-, és zab-feleslegeiket saját érdekükben még az idő pont lejártá előtt ajánlják fel a Hombár-nak megvételre, mert köztudomású, hogy minden gazdát elszámoltatnak. Ha valaki a készletét a fenti időpontig nem ajánlta fel vagy késedelmesen ajánlja fel, nem csak tíz százalékkal kevesebbet kap érte, hanem sulyosabb esetben a szigorú bünte-tést sem kerülheti el. (MTI)

DÉLVIDÉK

Asztalosok, butorgyárok, famegmunkások
figyelmébe
„Hermes” „Turm” csiszolópapírok
csiszoló gépek **Délvidéki képviselése**
Föglein József Zombor Flórián u. 5
Ajánlattal szívesen szolgálók

Orgonaszentelés Szegeden. A szegedi Somogyitelepen felépült a revíziós temp-lom s annak orgonáját Észak-Erdély és Bácska visszatérésének öröme most szen-telték fel. A vizsátért Délvidék képviselé-tében Ollinger Károly zombori kántor vett részt az ünnepségen. A szegedi lapok nagy elismeréssel írnak Ollingerről. Különösen Ollinger Károly a délutáni ünnepségen elő-dott saját szerzeményü dalai arattak méltó feltűnést.

Ipari mentőtanfolyamot tartanak Zen-tán. November 3-án és 4-én ipari mentő tanfolyamokat rendeznek. A tanfolyam in-gyenes.

Nyiltér*)

Tisztelettel értesitem a n. é. vásárlókö-zönséget, tisztelt vevőimet, hogy textilláru üzletemet a városháza alól, Petőfi utca 9 szám alá helyeztem át (dr. Bugarszki volt közjegyző házába). Midőn kérem a n. é. kö-zönség szíves pártfogását, maradok tovább-ra is

kiváló tisztelettel
Popovits Radivoj
textilláru kereskedő.

««OO»»

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A felügyeletem alatt álló kiskunhalasi m. kir. kertmunkás iskolában 15 kertmunkás tanu-ló felvételére pályázat hídettetik.

Az iskola célja legelsősorban a gyümölcs-termesztésben, a fanevelésben, faápolásban és védekezésben, de a zöldségtermesztésben, szőlő-művelésben és a kertészet egyéb ágaiban is olyan gyakorlati kertmunkások kiképzése, akik mint szakmunkások, előmunkások, munkavezetők, esetleg kisebb gyümölcsösökben, mint ön-álló kezelők alkalmazhatnak.

A kertmunkástanulók az iskola állandó munkái és mint ilyenek a gyümölcsösben és egyéb üzemekben egész éven át minden felme-rülő munkát végezni tartoznak.

Lakást, ételmezést, mondat, továbbá ág-yeműt a kertmunkás iskola tanulói az iskolá-ban kapnak. Kapnak ezenkívül havonként 8 (nyolc) pengő munkabért. Ruházatról és egyéb szükségletükről maguk tartoznak gon-doskodni.

A munkabérből utólagos részletekben 5 (öt) pengő fizetetik ki a tanuló kezébe, a vissza-tartott részlet pedig a tanuló nevére postataka-rékpénztári betétkönyvre helyeztik el és csak a kiképzés befejezése után adatik ki.

A kiképzés 1942. március hó 1.-én kezdő-dik, tartama két év. Tavasszal, nyáron és őszel gyakorlati, télen elméleti kiképzés folyik. Az is-kolát sikerrel végzett kertmunkásoknak nagyobb gazdaságokban (kertészetekben, gyümölcsösök-ben) való elhelyezését az iskola vezetősége elő-segíteni igyekszik.

AZ ISKOLÁBAN VALÓ FELVÉTEL KELLÉKEI*)

1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola legalább négy osztályának sikeres elvégzéséről.
2. Igazolvány arról, hogy a folyamódó kizárólag földmíveléssel vagy kerti (esetleg szőlészeti) munkákkal foglakozott.
3. Községi orvosi bizonyítvánnyal igazolt ép, erős, munkára alkalmas testalkat, jó látó és halló képesség.
4. Erkölsi bizonyítvány és nőtleniséget igazoló bizonyítvány.
5. Születési bizonyítvány, mely a betöltött 18. és a még meg nem haladott 26. életévet igazolja.

Aki katonai szolgálatot vagy magasabb is-kolai képzettséget igazol, a felvételnél előny-ben részesül.

A felvétellel vonatkozó és az előirt okmá-nyokkal felszerelt kérvényeket a m. kir. földmí-velésügyi miniszterhez címezve 1941. december 31.-ig kell az iskola vezetőségéhez benyújtani.

A felvétel iránt a m. kir. földmívelésügyi miniszter dönt.

A kertmunkás iskolába való belépés előtt a tanuló a mezőgazdasági munkások részére elő-írt munkakönyvet köteles megszerezni és azt belépéskor az iskola vezetőjének átadni.

A felvett tanuló március hó 1.-én az inté-zetbe bevonulni köteles.
M. kir. Földmívelésügyi Miniszter.

*) E rovatban közöltek nem vállal fele-lősséget a szerkesztőség.

Közgazdaság

Mit kell tudni a délvidéki iparosnak és kereskedőnek

Kik folytathatják az ipart? — Kit illet meg a mesteri elnevezés?

Nagyszerű előadás a zombori Baross Szövetségben

Akik a visszafoglalt délvidéki területeken az 1941 évi április hó 11. napja előtt kaptak iparigazolványt, az ipart eredeti iparjogosítványuk alapján mindaddig folytathatják, amíg a m. kir. minisztérium újabb rendelettel másként nem rendelkezik. A jugoszláv ipari jogszabályoknak az ipar gyakorlására vonatkozó rendelkezéseit az 1942 évi június hó 30. napjáig kell alkalmazni. Ezt ahátáridőt az illetékes miniszter megrövidítheti vagy meghosszabbíthatja.

Az 1941 évi április hó 11. napja előtt szerzett mesterlevél birtokában lévő segéd-ek a »mester« megjelölés használatára csak abban az esetben jogosultak ha 1942 június hó 30-ig iparjogosítványt kapnak.

Ha valamely közkereseti vagy betéti társaságba 1941. április hó 11. után új tag lép be, a társaság az ipart csak abban az esetben folytathatja, ha az illető új tag személyében a rendeletben megállapított feltételek megvannak.

A tanonc vizsgáztató és mester vizsgáztató bizottságokat késedelem nélkül meg kell alakítani. A tanonc vizsgáztató bizottságok megalakítása iránt az elsőfokú iparhatóságok intézkednek. A mestervizsgáztató bizottságok megalakítása iránt az illetékes kereskedelmi és iparkamara miniszteri biztosa intézkedik.

A munkakönyveket 1942 június hó 30-ig lehet használni. Akiknek munkakönyvük nincsen azokat az említett dátumig munkakönyvvel kell ellátni.

Aki a jugoszláv ipari jogszabályok alapján az 1941 évi április hó 11. napja előtt a magyar ipari jogszabályok szerint képesítéshez kötött iparnak gyakorlására képesített üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével kapnak iparjogosítványt, iparukat az említett időpont után is csak képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatják, mindaddig, amíg a szakképzettséget saját személyükben nem igazolják.

Az ipari realjog tekintetében a m. kir. minisztérium későbbi rendelettel fog intézkedni.

A visszafoglalt délvidéki területen az 1941 évi április hó 11. napja előtt kiadott telepengedélyek hatályban maradnak, de 1942 június 30-ig minden telepet meg kell vizsgálni, hogy a közszempontokból támasztandó követelményeknek megfelel-e.

Az üzlettelep fenntartásának joga megszűnik, ha üzeme egyfolytában két éven át szünetel.

A visszafoglalt délvidéki területen működő kereskedői egyesüléseknél (kereskedői testületek) megszűnik az egyesülésekbe való belépés kötelezettsége és a kötelező tagság. A hatósági és egyéb közigazgatási teendőket, amelyeket az önálló iparüzöket, segédeket és tanoncokat illetően (pl. tanoncszerződés) a magyar ipari jogszabályok szerint az iparhatóságok látnak el, ezenül a visszafoglalt délvidéki területen is az iparhatóságok látnak el.

Azokat a teendőket amelyeket az ipar testületek látnak el a visszafoglalt délvidéki területeken megalakulásig a kézművesek egyesülései látják el.

Az ipartestületi szervezetét a visszafoglalt délvidéki területen ki kell építeni úgy, hogy az említett területen működő minden képesített iparos valamely ipartestületnek kötelékébe tartozzék.

Az ipartestületek székhelyét és működésük területén a m. kir. iparügyi miniszter állapítja meg. Az ipartestületek teljes önkormányzatának érvényesítéséig terjedő hatállyal a m. kir. iparügyi miniszter nevezi ki az ipartestület elnökét, alelnökét pénztárnokát, előjáróságának, az ipartestületi széknek, a békéltető és számvizsgáló bizottságnak elnökét, alelnökét és tagjait. A m. kir. iparügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg állapítja meg

Európa a világ legfontosabb gazdasági egysége

Az USA és Európa gazdasági viszonya

(MN) Az utóbbi évtizedekben annyit beszélt a propaganda Amerika kimeríthetetlen gazdaságáról és Európa nyersanyagokban való szegénységéről, hogy jó öreg földrésznünk hovatovább már csupán a kegyelemkenyérre utalt szegény rokon szerepében élt az európai köztudatban. Arról hogy a világ feldolgozatban élelmiszer- és nyersanyagtermelésének nem kevesebb, mint 45,5 százaléka esik Európára, míg Észak-Amerika a világtermelésben csak 24,8 százalékkal részesedik, Európában különösképpen csak keveseknek van tudomása. És vajjon hányan tudják, hogy 1937-ben a világ mezőgazdasági termelésének értékben 47 százaléka esett Európára? Ezek a számok földrésznünk tengerentúli behozatalra való utaltságát egészen más megvilágításba helyezik. A mintegy 170 milliárd pengőre rugó európai össztermeléssel szemben az a 24,6 milliárd pengő értékű behozatal, melyet Európa a tengerentúlról fedezett, meglehetősen eltörpül. Európa nyersanyagszükségletének behozatal utján fedezett része aligha haladja meg a 10 százalékot.

Európa tehát szükségleteit aránylag nem nagyon jelentékeny hányad kivételével saját területéről fedezi, emellett azonban egyuttal a világpiac legfontosabb vásárlója is. 1937-ben azoknak az árúknak, melyeket a tengerentúli államok a világpiacra vetettek, Európa több, mint a felét vette át, elsősorban nyersanyagokat és élelmiszereket. A másik oldalon az utóbbi tíz év folyamán a világpiacra eladásra kínált készárúk kétharmadát Európa szolgáltatta. Földrésznünk tehát, mely Oroszországgal együtt a világ lakott földfelületének csupán egy ötödét és a földön élő emberek egy negyedét adja, a világ gazdasági életében messze kiemelkedően a legfontosabb nagy egységet képezni, mégpedig kulturális színvonalával és ezzel kapcsolatos nagy belső fogyasztása folytán.

Ezt a gazdasági tulsúlyt a legendás Észak-Amerika sem tudja ellensúlyozni. Amerikának mint Európa szállítójának és vásárlójának jelentőségét természetesen nem szabad lebecsülni, a két üzletfél között azonban az Egyesült Államok van a gyobb mértékben a másikra utalva.

Európa egész külkereskedelmében az Észak-Amerikába irányuló kivitel a háboru előtt csak 20 százalékot tett ki ez a kivitel azonban az Egyesült Államok összehozatalának több mint 25 százalékára rugott. Az északamerikai Unió ezzel szemben 1937-ben kivitelének több mint 40 szá-

a feltételi és tagsági díjakat. Azok az iparosok, akik az ipartestületben felvételük előtt valamely kötelező iparosegyesülésnek tagjai voltak, az ipartestületben felvételi díjat nem fizetnek.

Az iparügyi miniszter a minisztérium újabb intézkedéseig terjedő hatállyal a visszafoglalt délvidéki területen két kézműves iparost az ipartestületek országos központjának választmányi tagjává kinevez.

A visszafoglalt délvidéki területeken az országos, havi- és hetivásárok tartására vonatkozó azok a jogositványok, amelyek 1941 évi április hó 11. napján hatályban voltak, további rendelkezésig hatályban maradnak.

Azt, akinek a visszafoglalt délvidéki területen az 1941 évi április hó 11. napján állandó lakhelye volt, annak illetékes megállapításáig, hogy a visszacsatolás következtében a magyar állampolgárságot megszerzte-e, a magyar ipari jogszabályok alkalmazása szempontjából ideiglenesen magyar állampolgárnak kell tekinteni.

Dr. PAPP IMRE

zalékát helyezte el Európában, ez azonban az egész európai behozatalának még 20 százalékát sem érte el. Az Egyesült Államok és Európa közötti kereskedelmi kapcsolatok megszünése tehát nem Európát érinti súlyosabban. Ez magyarázza, hogy miért kell az Egyesült Államoknak elvesztett európai piacaiért Dél-Amerikában akár erőszak árán is kárpótlást keresnie. A többi amerikai állam gazdasági jelentősége Európával összehasonlítva még inkább eltörpül. Európa külkereskedelmében Kanada egészen alárendelt szerepet játszott, behozatalának negyedrésze és kivételének majdnem fele azonban Európával bonyolódott le. Ugyanígyen Európa és Amerika többi részének viszonya is. Egész Dél- és Közép-Amerika Európa behozatalának egy negyedét szolgáltatta és Európa kivételének mintegy 16 százalékát vette fel, ez a kereskedelmi forgalom azonban ezen államok összkivitelének 50-70 százalékát és behozataluk felét jelentette.

Ezek a statisztikai adatok világosan mutatják, hogy Európa mint vásárló és szállító a háboru kitöréséig mindkét amerikai élettér gazdasági életében döntő szerepet töltött be. Az a tény, hogy 1923 óta Európa ebből a jelentőségéből valamit veszített, semmiesetre sem jogosíthatja fel Amerikát arra a feltevésre, hogy Európát nélkülözni tudná. Ha az Egyesült Államoknak eddigi európai kivitelét teljes egészében sikerülne is Délamerikában elhelyeznie, földrésznünk lakosságának egynegyedét kitevő lakosságával Európa fogyasztói szerepét semmiképpen sem örökölheti. Dél-Amerika gyapotjára, búzájára, húsuira, kávéjára stb. az Egyesült Államoknak mint magas ipari fejlettsége ellenére lényegében véve mégis csak inkább mezőgazdasági országnak nincsen szüksége.

Ha Európa és Amerika között a háboru további folyamán végleg szakításra kerülne sor, Európa, mely előreláthatólag hamarosan Oroszország gazdasági erőforrásait is megnyithatja a maga számára, könnyebb szívvel mondhat le az Ujvilágról, mint Amerika Európáról. (dr. n. l.)

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara adóügyi előadásai

A gazdaközönség részéről számos kérelem érkezett a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Bács-Bodrog Vármegyei Ki rendeltségéhez, hogy az adózás terén ész-

lelt általános tájékozatlanság megszüntetése érdekében adóügyi előadásokat tartson. A kamara helyt adva a gazdaközönség kívánságának vitéz Bajsa Ernő Bács-Bodrog vármegye alispánjával és Dr. Somogyi Imre m. kir. pénzügyigazgatóval teljes egyetértésben az alább közölt időben és helyen tartja sorozatos adóügyi előadásait. Az előadásokat Czigan László kamarai szakelő adó tartja. Az előadások rendje:

1941. nov. 10. hétfő d. e. 9 óra: Zombor városháza tanácsterme; nov. 11. kedd d. e. 9 óra: Apatin községvárosa tanácsterme; nov. 12. szerda d. e. 9 óra: Hódás községvárosa tanácsterme; nov. 13. csütörtök d. e. 9 óra: Palánka községvárosa tanácsterme; nov. 14. péntek d. e. 9 óra: Kula községvárosa tanácsterme; nov. 17. hétfő d. e. 9 óra: Topolya községvárosa tanácsterme; nov. 18. kedd d. e. 9 óra: Ujvidék városháza tanácsterme; nov. 19. szerda d. e. 9 óra: Tittel községvárosa tanácsterme; nov. 20. csütörtök d. e. 9 óra Zsabya községvárosa tanácsterme; nov. 20. csütörtök d. u. 16 óra: Óbecse községvárosa tanácsterme; nov. 21. péntek d. e. 9 óra: Szabadka Gazdasági Egyesület; nov. 22. szombat d. e. 9 óra: Zenta városháza tanácsterme; nov. 22. szombat d. u. 15 óra: Magyarkanizsa városháza tanácsterme.

Megnyílik Ujvidéken a Gazdasági Tanintézet

A földmivélségi minisztérium Ujvidék által felajánlott kb. 120 kat. hold területen jövőre építi fel az új Gazdasági Tanintézetet. A város kivánságára azonban a rendelkezésre bocsátott ideiglenes iskolaépületben

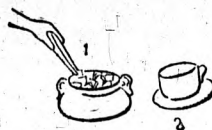
november 15-én megkezdődik a tanítás.

Az idén csak az első évfolyam nyílik meg. Felvehető a négy középiskolát végzett növendékek. Felvételi kérvények a következő címre küldendők: M. kir. Középfoku gazdasági Tanintézet igazgatósága, Ujvidék, postafiók 99. Személyesen érdeklődni lehet: Közigazgatási palota

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

(XX. közlemény)



Werden wir auch schwarzen Kaffee haben?

Fekete kávé is lesz?

Ja, und wir werden ihn auf dem Tisch zubereiten. Ich habe einen Schnellkasser aus Jenauer Glas.

Igen és az asztalnál fogjuk elkészíteni. Van egy gyorsforralóm jénai üvegből.

Dann brauchen wir die kleinen Tassen und Zucker. Wo sind die kleinen Tassen?

Akkor szükség van a kis csészére és a cukorra. Hol vannak a kis csészék?

In der Anrichte, aber in dem höchsten Fach.

Az ebédlő szerényben, de a legfelső polcon.

Dann muß ich auf einem Sessels steigen um sie erreichen zu können.

Akkor egy székre kell állnom, hogy elérhessem.

Szószedet

der Schnellkasser, -s
die Anrichte, -n

gyorsforraló
tálaló asztal,
pohárszék

steigen, stieg, ist
gestiegen
erreichen, -te, h. -t
verunzieren, -te, h. -t

emelkedik, felszáll
elér, utólér
elcsufít

Dr. VÉGHNE eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

ta I. emelet 10. sz. alatt. Felvételi kérvényhez mellékelni kell a következő okmányokat: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2. bizonyítványok a négy középiskola elvégzéséről, 3. helyhatósági bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről, 4. tiszti (községi) orvos bizonyítvány az ép és egészséges testalkatról, valamint a járványmentességről, 5. erkölcsi bizonyítvány.

A tanintézet rendeltetése az, hogy a négy középiskolát végzett gazda-ifjakat az általános műveltség nyújtása mellett, saját középirtokuk önálló kezelésére megtanítsa. Az intézet elvégzése után a továbbtanulás lehetősége az összes gazdasági pályákon biztosítva van és a végzett növendékek karpaszomány viselésére jogosultak.

— 0 —

Arzuhanás az északamerikai gabonapiacra. Mjűtan az amerikai agrárárak hozszu ideig olyan szinten mozogtak, melye a szabadkereskedelem törvényei semmiképpen sem igazoltak és csak az állami támogatás tudott fenntartani, a mjűt héten az amerikai gabonapiacokon erős arzuhanás következett be. Az áresés elsősorban a külpolitikai eseményekre vezethető vissza. A kanadai kiviteli cégek és éppen így az Egyesült Államok exportőrei is számoltak azzal, hogy a tél folyamán Szovjet-Oroszországban jelentős gabonakészleteket helyezhetnek el. Ezeket a reményeket a szovjetellenes hatalmaknak a keleti frontos elért döntő sikerei és a távolkeleti helyzet kiéleződése végképpen megdöntötte.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

(36)

? KI A TETTES ?

— Amint látja, kedves kolléga, — kezdte előadását Biron doktor, — én a különböző fajtájú betegségek elszigetelését tartottam szem előtt, midőn szanatóriumomat megalapítottam. Eként a szelidebb örültségben szenvedőket el különítve kezeljük a dühöngő örültektől és az alkategóriákat is külön-külön épületekben helyezhetjük el, ami a gyógykezelésre rendkívül üdvös.

Swelding tanár helyeslőleg bólintott.

— Mi is ugyanezt a rendszert követjük Daniában — mondta, — habár ebben a tekintetben csupán a betegség két fő kategóriáját tartjuk szem előtt: a dühöngő örülteket és a csendes örülteket.

Biron doktor az egyik pavillon felé vezette illusztris látogatóját. A kis kertben egy ötvenévesnek látszó férfi sétált két betegápoló között.

— Ime kedves kollega: egy beteg, akinek a nagyvási hóbot a mániája. Talán óhajtana kérdéseket intézni hozzám?

— És minthogy Swelding tanár beleegyezőleg bólintott, Biron igazgató orvos odaszólt az egyik ápolónak:

— Hervé — mondta — vezesse ide betegünket.

Mikor odaértek, Biron doktor komolyan ezt a kérdést intézte az örülthöz:

— Nos kedves barátom, hogy érzi magát? Beszél-e ma Szent Péterrel?

Az örült csodálkozó tekintettel nézett megszólítójára.

— Hogyan képzei azt, hogy én szóba álljak egy portással? Én vagyok a Mindenható, az Atyauristen! Ha akarnám, önt rögtön lesujthatnám, porrá zuzhatnám!

A doktor intésére a betegápoló elvezette az örülteket.

— Minő gyógymódot alkalmaz ilyen esetben? — kérdezte Swelding tanár. — A teoria az elszigetelést ajánlja, de ez még nem elégséges.

— Én más metódust alkalmazok, — válaszolta Biron igazgató. — Nézetem szerint a testet kell gyógyítani, hogy az agy is meggyógyuljon...

gyuljon... Ezért gyakran friss levegőre vezetem betegemet, jól táplálom, amelynek folytán nyugodt álmai vannak, sokat pihen és ahelyett, hogy ellentmondának mániájának és ezzel ingerelném, úgy teszek, mintha nem tudnék róla. Ez az ember Istennek képzei magát. Én azt sem mondtam neki, hogy igaza van, de azt sem, hogy nincs igaza. Mindig megmarad az értelem egy szikrája a beteg agyban... Ez az ember azt hiszi, hogy ő az Atyauristen, de mikor megéhezik, kénytelen enni kérni és ekkor a betegápoló utasításom értelmében egészen ártatlanul azt kérdi tőle, hogy ugyan miért volna szüksége arra, hogy egyék, miután ő maga az Uristen? Így arra kényszeritem a beteget, hogy valami mentesítést találjon és lassan-lassan visszaálltom meg hibbant agyvelejét, mehanikusan, saját maga által visszaterelve gondolkodását a valóságra. Mihelyt arra a pontra érkezik, hogy megértse, miképpen a tények bizonyítói ereje folytán lehetetlen, hogy ő legyen az Isten, vagyis megérti, hogy tulajdonképpen örült, már nem is az többé...

Swelding tanár figyelemmel kísérte az igazgató fejtegetéseit és közbe kíváncsi tekintettel nézte a sétáló betegeket.

— Minő eredményeket ér el? — Van-e sok gyógyulási esete?

— Erre a kérdésre nehéz volna válaszolni, — felelte Biron igazgató, — hiszen tudvalevő, hogy a gyógyulás leggyakrabban csak átmeneti, látszólagos és sok a visszaesés...

— Ugy van, — hagyta helyben Swelding, de vegyünk elő például egy speciális esetet, mondjuk az üldözési mániát. Minő eredményeket képes itt elérni?

Biron habozás nélkül válaszolt:

— Ebben az esetben husz százalék a végleges gyógyulás és negyven százalék a biztos javulás...

— És mikor erre Swelding professzor elragadtatva látszott lenni ettől a fényes eredménytől, az igazgató bizalmasan karón ragadta és az egyik pavillon felé vonta őt, mondva:

— Ha megengedi, elvezetem a dühös örülteket szakosztályába és bemutatok önnek egy beteget, akinek csodálatos eredményt értem el.

annyrira, hogy pár nap múlva visszaadhatom családjának.

(Folytatása következik).

Apróhirdetések

Féláron lehet novembert 4-ig Budapestre utazni, Protéstáns napokra, Ibusz igazolvánnyal. Kaphatók: SCHERER MÁRISKÁNÁL, Zombor, Rákóczi ut 15. a-875

Ház közel a Vadász-kürt szállóhoz eladó. 600 négyzetméteres telek, istálló, sertéshizlaló és melléképületekkel. Érdeklődni: Orgona ucca 15. a-873-f

Afrik, textilít lisztesszák, csomagolóvaszon, kárpitoskellékek, takarók, lenvásznak, mindenféle zsinetek és kötéláru kedvezményes áron Nuszpl Ernő szaküzletében.

Zombor Vadász-kürttel szemben. a-879-f

Eladó egy szalagfürt motorral, 1.500.— pengőért. Cím: Bolvárv János, Zombor, Nagy Lajos ucca 41. a-871-f

Eladó 2 pult márványlappal, 1 tapéta üzletberendezéshez, 1 modern ígéskönyv, egy gesztenyesütő és több más tárgy. Megtekinthető: Zombor Orgona utca 7 szám alatt. a-876-f

VESZEK gyermek-hócipőt, lehetőleg fehérét, 24-es számú, 2-3 éves kislányoknak. Ajánlatokat: „Fehér” jelige alatt a kiadóhivatalt továbbít. a-877-f

„M E R K U R”

hat. eng. ingatlanforgalmi és biztosítási iroda. Hiteludósítás.

STEFANITS ISTVÁN.

Zombor, Zrinvi (Párizsi) utca 2. TELEFON: 81. HÁZAK, FOLDEK MALKOK, GYÁRAK, IPAR-TELEPEK, ÜZLETEK, KENDERGYÁRAK, TÉGLAGYÁRAK

Több lakóházat Zombor belterületén megvételre keresünk.

és mindennemű ingatlan VÉTELET ÉS ELADÁSÁT legkülönlegesen kedvező feltételekkel.

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. — BUDAPEST kerületi felügyelősége.

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZES ÁGAZATAIT eszközölt legpéldásabb alapon. Több háztelket Zombor belterületén kedvező áron eladó. a-553